

Ako misionár v Rusku pracujem od roku 1999, s jednou 4-ročnou prestávkou, keď som bol misijným sekretárom SVD na Slovensku. No aj v tomto čase som mal niekoľko viactýždňových ciest do Ruska, tak skúsenosť práce v Rusku je pre mňa pomerne kontinuálna. Za niekoľko rokov pastoračnej práce som už precestoval z dôvodov pastoračnej služby hodnú časť tejto krajiny. A možno povedať, že tam je kde cestovať.

Rusko je podľa rozlohy územia so svojimi približne 17 miliónmi štvorcových km najväčšou krajinou na svete. Pre našich ľudí zo Slovenska, zvlášť pre tých, ktorí sa nemuseli túlať po "veľkom svete", rozmery tejto krajiny a z toho vyplývajúce dôsledky budú ťažko predstaviteľné. Všade, kde som doteraz ako kňaz v Rusku pracoval, keď som vysvetľoval, z akej krajiny pochádzam, vždy sa vyskytuje porovnanie, koľkokrát by sa celé Slovensko vmestilo do ich jediného kraja. Fenomén obrovských neobsiahnuteľných rozmerov Ruska je všadeprítomný. Ako pre nás, tak aj pre domácich. V Rusku sa bežne hovorí, že do 1000 km je blízko. Ak je niečo neďaleko, (po rusky vyjadrené "rjadom" – teda vedľa) napr. cintorín, môžete ísť aj niekoľko kilometrov. Teda mierky vzdialeností tu majú celkom iné, ako u nás.

Skutočnosť veľkého územia sa premieta do života všetkých ľudí, teda aj našich veriacich: sú rozptýlení po celom Rusku a tvoria katolícku diasporu v tradične pravoslávnej krajine s viac ako 1000 ročnou históriou. Avšak táto pomerne dlhá história kresťanstva zviazaná od počiatku s byzantským obradom má hlbokú jazvu 74-ročného odkresťančovania počas komunistickej vlády, ktorá sa len pomaly zaceľuje. Ešte dodnes môžeme nechápavo pozerieť na mnohé chrámy, v ktorých sú rozmiestnené iba koncertné sály alebo obrazárne a múzeá – to v lepšom prípade, v horšom prípade to môže byť internát alebo dokonca fabrika, opravovňa aut a

podobne. Alebo ostali z chrámu iba ruiny, ktoré svedčia o tom, aký vzťah mali k nemu predchádzajúci správcovia tejto krajiny. Týka sa to rovnako chrámov ako pravoslávnych, tak aj iných kresťanských i nekresťanských náboženských komunít. Teší nás to, že postupne čoraz častejšie vidíme, ako sa chrámy vracajú do rúk pôvodných majiteľov, opravujú a reštaurujú sa, alebo sa objavujú novopostavené chrámy svedčiace o postupnom obnovovaní náboženského života. Obnova však postupuje pomerne pomaly a s ťažkosťami, lebo stereotypy správania ustálené za niekoľko desaťročí sa v ľuďoch len tak ľahko neodbúrajú. Všeobecne je platné, že ľahšie sa búra, ako niečo stavať – to v plnej miere platí i o obnove náboženského života. Ani naši katolícki veriaci v tom nie sú výnimkou. Náboženské tradície boli potlačené až zničené, ľudia zastrašení. Hoci bude skoro už 20 rokov, ako sa vrátila do Ruska náboženská sloboda, strach v dušiach starších ľudí ešte nie je celkom prekonaný. Po prvých rokoch oživeného záujmu o náboženstvo sa veľká časť spoločnosti ponára opäť do náboženskej ľahostajnosti. Nie je to otvorené odmietanie Boha, s tým sa stretávame zriedkavo, ale do popredia sa dostáva zápas o materiálne zabezpečenie, pre niektorých doslova zápas o prežitie, a tak pre Boha “nie je čas” alebo nezostáva sila na realizáciu náboženského života, hoci mnohí pociťujú, že by mali urobiť krok k Bohu.

Na začiatku mojho pôsobenia v Rusku, po krátkom kurze ruštiny ma čakala “exotika” – práca na ruskom “Ďalekom východe”. Bol som kaplánom v Blagoveščensku na Amure, priamo na čínskej hranici. Teraz tam pracuje ďalší Slovák, P. Michal Marhefka SVD. Myslím, že si na to obdobie ešte niektorí čitatelia spomenú, lebo som vtedy o tom písal v Katolíckych novinách i iných časopisoch. Táto farnosť s krásnym názvom vzatým s Evanjelia – mesto Zvestovania Pána - Blagoveščensk bola začlenená do dekanátu vo Vladivostoku, a to je mesto známe tým, že v ňom sa končí najdlhšia železničná trasa na svete – transsibírska magistrála začínajúca v Moskve, dlhá takmer 9300 km. Vtedy sa mi podarila aj jedna cesta do Číny, z ktorej som napísal reportáž, ako som sa stretol s katolíckimi v Harbine a Šen-jane.

Po Blagoveščensku bola mojhou ďalšou zastávkou Vologda, “neveľké” na ruské pomery, tristotisícové krajské mesto vzdialené 470 km na severovýchod od Moskvy. Tam som 2 roky spravoval našu katolícku farnosť. Súbežne s Vologdou si okolnosti vyžiadali cestovať 200 km každú nedeľu počas celého roka aj do starobylého Jaroslavl'a, ďalšej farnosti, ktorá mi pripadla. Po 4-ročnej spomínanej prestávke som sa r. 2007 vrátil zo Slovenska znovu do Vologdy. V tomto čase spravujem 2 farnosti: vo Vologde a od októbra 2009 aj v Archangeľsku – to je prístavné mesto na severe, už blízko polárneho kruhu. Názov dostalo mesto od nebeského patróna – archanjela Michala, v minulosti ho volali oficiálne Archanielské mesto – “Archangel gorod”. Dnes je v skrátenej podobe Archangeľsk. No obyvatel'a mesta sa i dnes volá “archangelogorodec”. Moje farnosti sú vzdialené od seba 650 km, ďalšia filiálka v archangeľskej oblasti, neveľké mestečko Kotlas, ktoré mi tiež “patrí” do farnosti, je tiež “iba” 600 km v trojuholníku od Archangeľska i Vologdy. Predstavuje to cestovanie 12-18 hodín vlakom na jednu cestu. Tak sa mi nezriedka stáva, že v rámci jedného týždňa trávim vo vlaku 2 až 4 noci. Cesta autom na také vzdialenosti pomaly stráca význam, bolo by z toho viac trápenia ako úžitku. No keď príde leto s bielymi nocami (keď sa priblíži “polárny deň”, kedy sa vôbec nestmieva), možno si vyskúšam aj cesty ďalekého severu autom.

Náboženský život našich farníkov možno v niečom zaostáva za tým, na čo sme na Slovensku zvyknutí. Doteraz ani vo Vologde, ani v Archangeľsku nemáme svoj chrám, kde by sme sa

mohli stretávať tak, ako sú na to zvyknutí ľudia u nás. Vo Vologde slúži bývalý náš katolícky chrám po privatizácii v 1993 roku, keď sa naša farnosť iba obnovila, ako reštaurácia a centrum oddychu. A my sa modlíme v kaplnke farského bytu v bytovke - takmer naproti nášho historického kostola. V Archangelsku bol katolícky kostol postavený dvakrát. Prvý, postavený r. 1866 zhorel v r. 1891. Farníci, ktorých bolo vtedy okolo 1500, dostali povolenie postaviť nový. Dva roky ho stavali a r. 1896 bol posvätený. No jeho osud bol spečatený za vlády bolševikov, keď v 1929 bol odňatý a zatvorený a nasledujúceho roku ho zbúrali. Teraz je pred nami úloha postaviť nevelikú kaplnku. Do farnosti patria veriaci ako zo samotného Archangelska, tak i z 30 km blízkeho Severodvinska a tiež tak vzdialeného Novodvinska. Na hlavné cirkevné sviatky sa zídu aj okolo 100 katolíkov, no stretávame sa zatiaľ vo vynajatých priestoroch rôznych kultúrnych domov. Čakáme na stavebné povolenie na pozemku, ktorý nám mesto poskytlo. No zatiaľ čakáme a modlíme sa, aby sme ho dostali. Môžte sa pridať k nám v modlitbe na tento úmysel. Čo je veľmi povzbudivé a nepodobné tomu, s čím sa stretnete na Slovensku je to, že ľudia prídu na sv. Omšu, aj keď to majú ďaleko. Niektorí mestskou dopravou 30-40 minút, no sú aj takí, ktorí prichádzajú aj tých 30 km. Vo Vologde mi už celý rok chodí do kostola muž, ktorý cestuje až zo vzdialenosti 135 km, a prichádzal podľa svojich možností niekedy aj 2 krát za mesiac. Myslím, že viera a stretnutie sa s Pánom Bohom pre neho znamená tak veľa, že prinesie aj takúto obeť výdavkov a stráveného času v autobuse či vo vlaku. Pri stretnutí s takými ľuďmi, s ich vierou a túžbou po Bohu získaváme motiváciu, aby sme aj my zostávali slúžiť týmto ľuďom a miestnej Cirkvi, hoci, ako sami z prečítaného môžete posúdiť, nie je to niekedy jednoduché a vyžaduje to tiež iste úsilie, prekonávanie znechutenia pri zdanlivých neúspechoch a pochybnostiach o "efektívnosti" našej misie. Aby sme to vydržali, prosíme aj Vás o modlitbu.